

Porodica: *Rosaceae*
Potporodica: *Pomoideae*
Rod: *Sorbus*
Vrsta: *Sorbus aucuparia*
(jarebika)

<https://www.youtube.com/watch?v=pHoCsCsxExA>

Ishodi učenja

- Navesti latinski i hrvatski naziv
- Opisati habitus
- Prepoznati zimski izbojak
- Razlikovati list
- Prepoznati cvijet
- Opisati plod
- Opisati stanište
- Locirati areal

Aktivnosti učenika

- Pregledavanjem slajdova i čitanjem opisa u bilježnici skicirati list, zimski izbojak, plod i cvijet
- Uz crtež naznačiti strelicom najvažnije karakteristike
- Definirati prepoznatljive karakteristike
- Odgovoriti na pitanja
- Pogledaj filmove na poveznicama
- Isprešati herbarijski primjerak

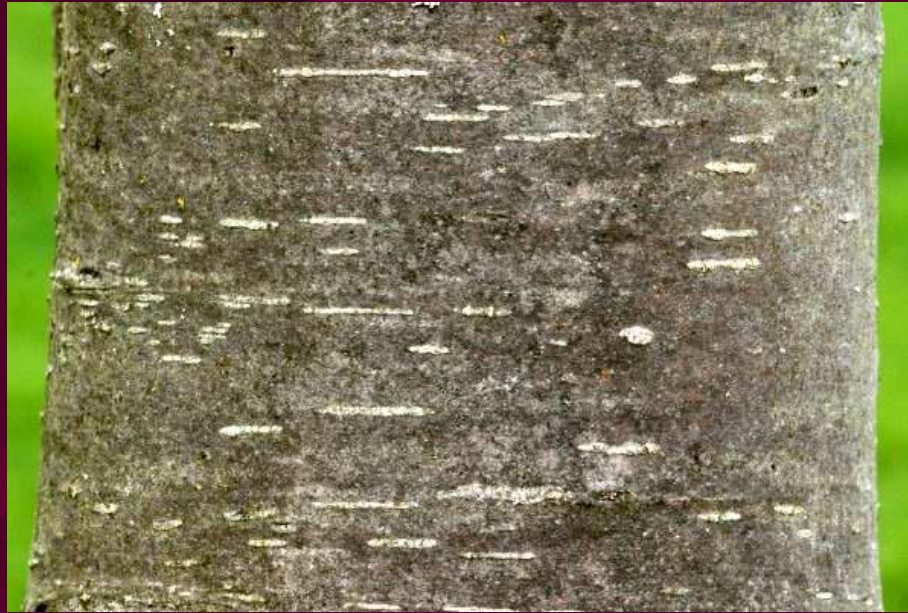
Habitus

(fotografija preuzeta s: <https://www.treesdirect.co.uk/product/rowan-trees/> 22.01.2021.)

- Do 15 m visoko listopadno stablo
- Često d više debala
- Okruglaste do jajolike krošnje

Kora

(fotografija preuzeta s: <https://www.commanster.eu/Commanster/Plants/Trees/Trees/Sorbus.aucuparia.html> 22.01.2021.)

- Oko 5 mm debela, glatka, sjajna s poprečnim lenticelama
- Sivozelena do tamnosiva
- U starosti crna i uzdužno izbrazdana
- <https://www.youtube.com/watch?v=jAnVLm8819Y>

Zimski izbojak

(fotografija preuzeta s: <https://landscapeplants.oregonstate.edu/plants/sorbus-aucuparia> 22.01.2021.)

- Ravni, goli, crvenkastosmeđi do sivosmeđi, s većim sjajnim poljima
- Posuti svijetlosmeđim, produženim lenticelama
- Kratkorasti brojni, vrlo zbijeni, prstenasto smežurani, koso otklonjeni od dugorasta
- <https://www.youtube.com/watch?v=xBYljBHIGAY>

Pupovi

(fotografija preuzeta s: https://www.friendsofthewildflowergarden.org/pages/plants/mountainash_european.html
22.01.2021.)

- Spiralno raspoređeni, čunjasti, duguljasti, ušiljenog vrha
- Ljuske kožaste, sjajne, tamnosmeđe do crnoljubičaste
- Prileglo, gusto bijelo dlakave ili po površini gole, a uz rub gusto dlakave, nisu ljepljive
- Postrani pupovi priklonjeni uz izbojak
- <https://www.youtube.com/watch?v=q80aQwONjq4>

List

(fotografija preuzeta s: <https://gobotany.nativeplanttrust.org/species/sorbus/aucuparia/> 22.01.2021.)

- Neparno perasti, sastavljeni od 9-15 listića
- Listići duguljasti, nazubljenog ruba, asimetrične osnove
- Na licu slabo prileglo dlakavi, na naličju u početku gusto dlakavi, kasnije slabije dlakavi ili goli
- <https://www.youtube.com/watch?v=LqbMFHyWj1A>

Cvjetovi

(fotografije preuzete s: <https://gobotany.nativeplanttrust.org/species/sorbus/aucuparia/> 22.21.2021.)

- Dvospolni, peterodjelni, bijeli
- U gustim uspravnim, terminalnim cvatovima
- https://www.youtube.com/watch?v=-gPFZi_zdc

Plod

(fotografija preuzeta s: <https://herbsandremedies.club/medicinal-plants/medicinal-use-of-eastern-mountain-ash-sorbus-aucuparia-rosaceae/> 22.01.2021.)

- Okrugli jezgričavi plod, s ostatkom peterodjelne čaške na vrhu
- Sadrži 2-5 duguljaste, ušiljene sjemenke, jestivo mesnato usplođe
- Ø 1 cm, narančastocrvene do crvene boje
- <https://www.youtube.com/watch?v=swRvrhCK6RU>

Stanište

(fotografija preuzeta s:

<http://www.botanickafotogalerie.cz/fotogalerie.php?lng=en&latName=Sorbus%20aucuparia&czName=&title=Sorbus%20aucuparia%20%20&show> 22.01.2021.)

- U gorskom i pretplaninskom pojasu
- Pojedinačno ili u šumama bukve, jele i smreke
- Heliofitna, entomofilna, mezofitna vrsta
- <https://www.youtube.com/watch?v=3zXOATdRixY>

Areal

(fotografija preuzeta s: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sorbus_aucuparia_range.svg 22.01.2021.)

- Europa, sjeverna Azija

Odgovorite na pitanja

- Na kakvim staništima raste jarebika?
- Opiši list jarebike.
- Opiši zimski izbojak i pupove jarebike.
- Kako izgleda cvijet jarebike?
- Opiši plod jarebike.

Literatura i izvori

- Iđojić, M., 2005: Listopadno drveće i grmlje u zimskom razdoblju, Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Zagreb
- Iđojić, M., 2009: Dendrologija list, Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Zagreb
- Šilić, Č., 1983: Atlas drveća i grmlja, Svjetlost, Sarajevo
- Vukičević, E., 1982: Dekorativna dendrologija, Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet

Materijal ustupila: Sanja Medenica
Srednja škola Josipa Kozarca Đurđenovac

Imenovanje-Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska